

VELKOMMEN TIL TEMADAG OM VEJE TIL ET RØGFRI UNGELIV – GENNEM SKOLEBASEREDE INDSATSER

KRÆFTENS BEKÆMPELSE OG CENTER FOR FOREBYGGELSE I PRAKSIS,
EFTERÅR 2019

FORMÅL

Formålet med dagen er at gøre status, give inspiration og dele erfaringer om, hvordan kommuner baner veje for et røgfrit ungeliv – gennem skolebaserede indsatser

Program for temadag om veje til et røgfrit ungeliv – gennem skolebaserede indsatser 28. oktober og 4. november 2019

9.30 -10.00	Morgenkaffe
10.00	Velkomst, formål og præsentation af dagens program
	Introduktion til temaet og status i kommuner – fælles overblik v. Center for Forebyggelse i praksis
	Veje til et røgfrit ungeliv - grundskolen. Hvad gør vi og hvem samarbejder vi med? v. Holstebro Kommune
	Læring fra implementering af røgfri skoletid og X:IT programmet v. Kræftens Bekæmpelse
	Drøftelse – input til handleplan
12.00 - 12.45	Frokost
	Veje til et røgfrit ungeliv – samarbejde med ungdomsuddannelser. Hvad gør vi og hvem samarbejder vi med? v. Syddjurs Kommune
	Barrierer og potentialer - læring fra to udviklingsprojekter v. Kræftens Bekæmpelse
	Drøftelse – input til handleplan
	Det videre arbejde
14.55-15.00	Afrunding og tak for i dag

KORT PRÆSENTATION

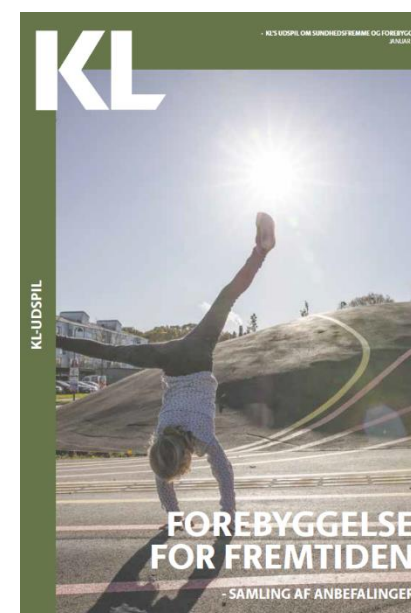
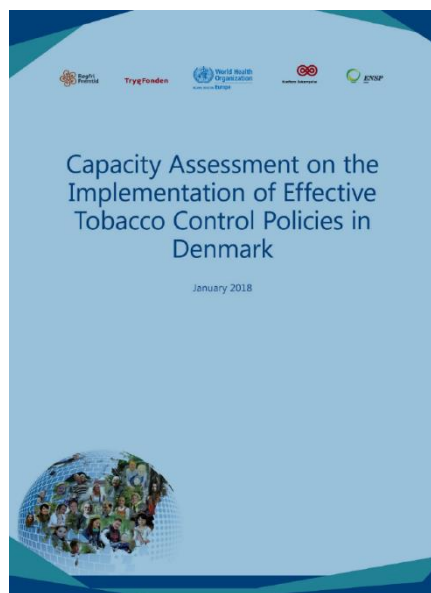
❖ **NAVN, FUNKTION**

❖ **KOMMUNE**

INTRODUKTION TIL TEMAET OG STATUS I KOMMUNER

Afsættet for dagens tema

04 / FLERE SKAL VÆLGE ET RØGFRI LIV

– OG INGEN BØRN OG UNGE SKAL BEGYNDE AT RYGE

KL ANBEFALER TIL KOMMUNERNE:

- at kommunalbestyrelsen tager stilling til, hvordan kommunen understøtter at flere vælger et røgfrit liv, og ingen børn og unge begynder at ryge
- at kommunen tager stilling ambitionerne i Røgfri Fremtid og muligheden for at deltage i partnerskabet
- at kommunen tager stilling til at indfører røgfri skoletid for elever på alle kommunens grundskoler, så røgfrihed gælder i hele skoletiden også uden for skolens matrikel
- at kommunen fortsat prioriterer en systematisk tobaksforebyggende indsats med brug af velafprøvede metoder over for børn og unge i skolen
- at kommunen og ungdomsuddannelserne sammen arbejder for at indføre røgfri matrikel eller røgfri skoletid på alle uddannelsesinstitutioner med optag af unge under 18 år
- at kommunen arbejder for at udbrede røgfri miljøer via samarbejde med fritidsliv, foreninger og erhvervsliv
- at kommunen tager stilling til at indføre røgfri arbejdstid for kommunens medarbejdere
- at kommunen fortsat prioriterer tilbud om hjælp til rygestop til borgere, der ønsker at stoppe med at ryge, og at kommunen monitorerer indsatsen ved brug af Den Nationale Rygestopbase

Veje til røgfrit ungeliv – skolebaserede indsatser

Hvordan griber vi røgfri skoletid i grundskoler og på ungdomsuddannelser an?

- Samarbejde med grundskoler
- Helst i hele kommunen – politisk beslutning
- Flere/alle ungdomsuddannelser i området går sammen og indfører samtidig – koordinering, partnerskaber

SAMMEN OM EN RØGFRI FREMTID

- Som forælder til to teenagere har jeg tit en følelse af afmagt i forhold til rygning. Halvdelen af eleverne i min ældste søns klasse ryger. Film, TV, sociale medier og magasiner viser alt for ofte seje unge, der ryger. Det afspejler ikke virkeligheden, men får børn og unge til at tro, at rygning er cool. Jeg håber, at film-, musik- og modebranchen vil tænke mere over, hvordan de påvirker unge, når de viser rollemodeller, der ryger. Jeg ønsker en røgfri fremtid for mine børn og deres venner.

- Iben, mor til Vincent på 13 år og Adrian på 15 år

Flerstrengede indsatser

Virker i skoler og gymnasier:

- X:IT undervisning i grundskolen
- Indsatser, hvor der arbejdes med at modvirke flertalsmisforståelser og styrke elevernes handlekompetencer og evne til at modstå negativ social påvirkning
- Røgfri skoletid, der konsekvent håndhæves over for både elever og voksne
- Gruppebaserede rådgivningsforløb

Erfaringen på danske erhvervsskoler:

- Manglende tilmelding
- Rygestopkurserne kræver tid, vedholdenhed og dedikation fra rygestoprådgiverens side

Indsatser målrettet
unges krops-
opfattelse, problemer,
og stress
+ rygestop-tilbud

Anledning til dialog med skoleområdet

Evaluering af Sundhed, seksualitet og familiekundskab (SSF)

- SSF er et obligatorisk emne i folkeskolen fra børnehaveklassen til 9. klasse
- Evalueringen viser at der er store udfordringer med undervisningen: Hvem varetager underundervisningen, samarbejde med eksterne aktører m.v.
- Behov for prioritering, fx:
 - at træffe beslutning om, hvordan SSF integreres i undervisningen.
 - at udpege en tovholder for emnet.
 - at foretage en klar fordeling af ansvarsområder for emnet.
 - at indskrive SSF i en eller flere af skolens årsplaner.
 - fra ledelsens side at prioritere emnet.

§22;

Eleverne skal i emnet sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab udvikle kompetencer til at fremme sundhed og trivsel. Eleverne skal opnå forståelse for den betydning, som livsstil og levevilkår har for sundhed og trivsel, samt af samspillet mellem sundhed, seksualitet og familieliv.

Stk. 2. og stk. 3 (...)

16 veje til en røgfri skoletid - i grundskolen

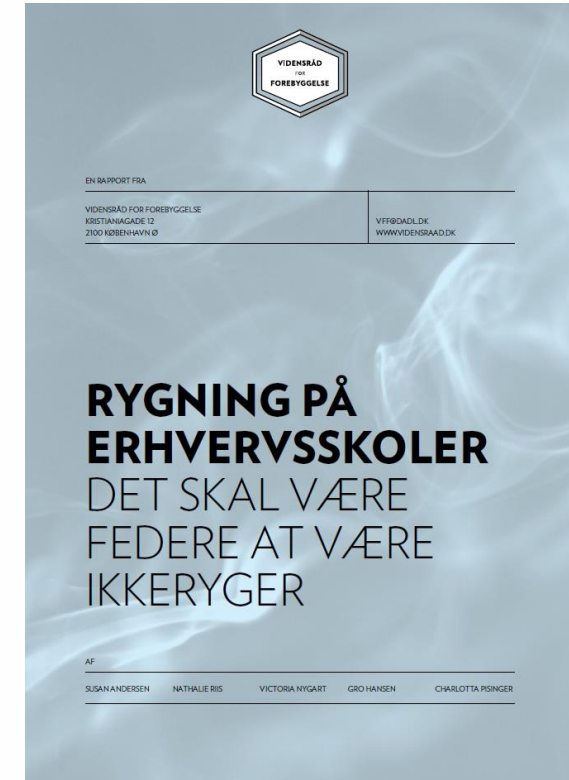
Styrke lokalt samarbejde for at få unge ind i fællesskaber

- Indgå i meningsfulde fællesskaber fx med idræts- eller kulturaktiviteter som samlingspunkt
- Samarbejde med kommunens kultur- og fritidsområde – fritidstilbud
- Særlig omsorg for børn af forældre udenfor arbejdsmarkedet ('body' ordning, mentor)
- Succesfuld strategi på Island

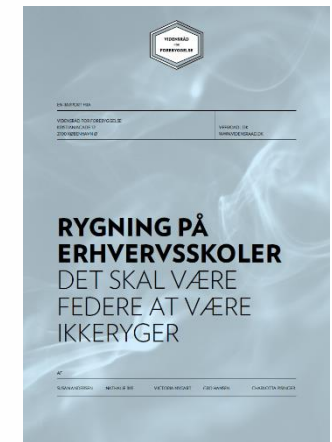
UNGES PERSPEKTIV (ERHVERVSSKOLER)

- Unge ved godt det er skadeligt
- Rygningen giver eleverne noget at samles om, et **tilhørsforhold** og en anerkendelse, de ikke mente at kunne finde andre steder på skolen
- Rygeforebyggende indsatser bør tage udgangspunkt i at **styrke sociale alternativer** til rygningen

UNGES PERSPEKTIV (ERHVERVSSKOLER – LÆRERNES BETYDNING)

- Lærere sendte eleverne til rygepause
- Rygefællesskab mellem lærere og elever
- Vigtigt, at lærerne involverer sig i skolebaserede rygeindsatser, overholder rygepolitikker og støtter eleverne i at blive røgfri eller undgå rygestart

Rygning på erhvervsskoler. Vidensrådet, 2018

UNGES PERSPEKTIV (ERHVERVSSKOLER – FORSLAG OG IDEER)

- En styrkelse af den sociale relation mellem lærere og elever (fx fælles morgenmad)
- Aktivitetsrum med sofaer, lænestole, kaffemaskine og spil
- Sportshal, udendørsfitness eller lign.

Rygning på erhvervsskoler. Vidensrådet. 2018

Hvad kan vi gøre - unge rollemodeller

- Inddrage unge rollemodeller og unge frivillige
- Peer-to-peer indsatser virker: moderat evidens, moderat effekt
- Flere mindre kommuner kan slå sig sammen
- Sociale medier – kreative ideer

Hvad kan vi gøre - røgfri udearealer

Indfør røgfri udearealer på kommunal grund, fx pladser, parker, foran skoler, haller, stadions og andre steder, hvor børn og unge samles

Første røgfri stævne i Vallensbæk

Date: 19. Juni 2019

Børnene på i alt 245 hold kunne nyde deres fodboldspil og leg uden røg.

I weekenden 15.-16. juni afholdt Vallensbæk IF deres årlige fodboldturnering Vallensbæk CUP 2019, og stævnet var røgfrit som det første i Vallensbæk Kommune.

Slut med røg på kommunens udearealer. Foto: Brøndby Kommune

01.10.2019 kl. 10.26

Slut med røg på Brøndbys kommunale udearealer

Fra i dag henstiller Brøndby Kommune til, at der ikke ryges på kommunale udearealer som fx legepladser og idrætsfaciliteter. Kommunalbestyrelsen opfordrer også skolebestyrelserne til at iværksætte tiltag, der får eleverne til at droppe cigaretterne.

tekst TOM EKEROTH

Inviter til lokale partnerskaber

25 ungdomsuddannelser skaber bedre sundhed og trivsel

Alle ungdomsuddannelser i København har indgået partnerskab med kommunen for at skabe bedre trivsel og sundhed for eleverne.

Partnerskaberne bidrager til at nedbringe frafaldet, så flere elever gennemfører en uddannelse. Det sker gennem aktiviteter målrettet rygning, alkohol og rusmidler, psykisk sundhed, samt seksuel sundhed. Oplæg om søvn, et event om røgfrihed og trivelsespoltikker er blandt de aktiviteter, der er på programmet.

Se mere om tilbuddet og de deltagende uddannelser:
<http://sundhed.kk.dk/ungdomsuddannelse>

Røgfrit Odense ruller partnerskabsprogram ud

02-10-2017

I dag har Røgfrit Odense præsenteret det kommende partnerskabsprogram for byens virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Det nye partnerskabsprogram inviterer Odenseanske virksomheder, uddannelsesinstitutioner, organisationer, kulturinstitutioner, arbejdspladser og foreninger til at gå sammen med kommunen om at løfte visionen om en røgfri by i 2030.

Vicedirektør på University College Lillebælt, UCL, Charlotte Høj Worm (tv) og formand for Sundhedsudvalget i Odense Kommune, Brian Dybro (SF) (th) skriver under på partnerskabsaftale omkring Røgfrit Odense. Fotograf: Robert Wengler/Odense Kommune.

Totalt rygeforbud på kollegium: Fremtidens kollegiefest bliver røgfri

202 unge studerende kunne fredag flytte ind i det spritnye og totalt røgfrie Åbykollegiet i Aarhus

VIDEO: Aarhus nyeste kollegium er 100 procent røgfrit. Der må hverken må ryges indenfor eller udenfor.

Hvor er din kommune i arbejdet for et røgfrit ungeliv – gennem skolebaserede indsatser?

Beslutning

Implementering

Drift/opfølgning

VEJE TIL ET RØGFRIT UNGELIV - GRUNDSKOLEN

HVAD GØR VI OG HVEM SAMARBEJDER VI
MED? V. GLADSAXE KOMMUNE

PAUSE

LÆRING FRA IMPLEMENTERING AF RØGFRI SKOLETID OG X:IT PROGRAMMET

V. KRÆFTENS BEKÆMPELSE

DRØFTELSE

Input til handleplan: Veje til et røgfrit ungeliv – grundskolen som arena

Drøft i mindre grupper: Veje til at etablere røgfri ungeliv gennem skolebaserede indsatser i jeres kommune?

Brug 20 minutter (5 min udfordringer og 15 min løsninger)

FROKOST

VEJE TIL ET RØGFRI UNGELIV – SAMARBEJDE MED UNGDOMSUDDANNELSER

HVAD GØR VI OG HVEM SAMARBEJDER VI MED? V.
FREDERIKSSUND KOMMUNE

BARRIERER OG POTENTIALER - LÆRING FRA TO UDVIKLINGSPROJEKTER

V. KRÆFTENS BEKÆMPELSE/RØGFRI FREMTID

PAUSE

Input til handleplan – veje til et røgfrit ungeliv – samarbejdet med ungdomsuddannelser

Drøft i mindre grupper: Veje til at etablere røgfri ungeliv gennem skolebaserede indsatser via ungdomsuddannelser i jeres kommune?

Brug 20 minutter ved hvert bord (5 min udfordringer og 15 min input til handleplan/løsninger).

Opsamling på drøftelse

- input til handleplan

Nyt fra Kræftens Bekæmpelse og Røgfri Fremtid

Det videre arbejde – og evaluering af dagen

TAK FOR I DAG